

Přibližně po čtyřech kilometrech přijdete ke Králově pile. Na levém břehu Chrudimky stojí už více než šest století technicky pozoruhodný vodní stroj, který tu pracoval až do roku 1945. Jeho zvláštností byla dvě vodní kola, která poháněla jak mlýn na obilí, tak jednolístovou svislou pilu, které se říkalo jednuška. Tou se rozřezávaly na trámy kmeny a klády.

Na Králově pile také pracovali známí sekerníci Vondráčkové z Dachova, kteří byli v celém okolí vyhlášeni jako zruční výrobci mlýnských kol. Jan Vondráček tu před první světovou válkou vyrobil své první kolo a v roce 1971, krátce před svou smrtí, také kolo poslední.

Až půjdete po zelené značce dál k Veselému Kopci, zkuste si představit že vám do kroku klapou desítky vodních mlýnů. Tak to totiž v okolí Chrudimky před stovkami let vypadalo. Na řece a jejích přítocích pracovalo najednou více než sto čtyřicet vodních strojů.

Veselý Kopec

Z Králově pily to k cíli vašeho historického putování nejsou ani dva kilometry.

První, s čím se budete muset při příchodu do skan-

zenu vypořádat, bude zřejmě menší zklamání dětí ve výpravě. U většiny z nich totiž název skanzenu Veselý Kopec vyvolává iluzi zábavného lunaparku nebo pouťových atrakcí. Když pak uvidí vesničku vystavěnou z dřevěných chalup, cítí se zpravidla ošizeny.

Stačí ale vstoupit do první z nich a dobrá nálada se jim rychle vrátí. Poznávání života na vesnici v devatenáctém století je totiž ve skanzenu připraveno tak poutavě, že se jízda na řetízkovém koletoči může směle rovnat.

Ve vodní olejňě, která byla převezena z Damašku u Pusté Rybné, se dozvíte, jak se získával olej ze lněných semínek. Vodní kolo pohánělo čtyři drtící stoupy, které tloukly do důlků naplněných semínky. Rozdrčené semeno se kropilo vodou, nahříváno na plátech kamen a vkládalo do mohutného ručního lisu. Počátkem 20. století bylo hnací zařízení doplněno kovovým soukolím k pohonu šrotovníku, mlátičky a dalších zařízení.

V dalším stavení, mlýnu z Oldřetic u Skutče, si zase můžete prohlédnout soustrojí, přes které vodní kolo pohánělo varnu povidel.

Z hlavní hřídele je pohyb veden řemenem na dřevěnou →

Snímky: Jindřich Hlaváček

Vánoce na Veselém kopci – pletení slaměných ozdob

Léto 2003 již v prodeji!

Vybírejte zájezdy s garancí nejnižší ceny!

informace v katalogu pobytových zájezdů

a navíc u vybraných zájezdů
Dítě zcela zdarma

Sleva až 13%*
při rezervaci do konce ledna

*platí pro členy klubu Čedok, ostatní klienti získají slevu 12 %

vlastní dopravou od 846,- Kč
autokarem od 3 316,- Kč
letecky od 7 496,- Kč

Žádejte naše nové katalogy

Čedok
cestovní kancelář

Bezplatná infolinka 800 112 112 • Rezervační centrála 224 197 777
ecedok@cedok.cz, www.cedok.cz nebo ve všech cestovních
kancelářích Čedoku a u jeho autorizovaných prodejců